

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ผลของการเบี่ยงเบนความสนใจต่อความปวดของเด็กขณะทำหัตถการ:
การทบทวนงานวิจัยอย่างเป็นระบบ

ผู้เขียน นางสาว วิลาวัลย์ นุสารณ

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลกุมารเวชศาสตร์)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จรัสศรี	เย็นบุตร	ประธานกรรมการ
อาจารย์ ดร. พิมพาภรณ์	กัตันกลิ่น	กรรมการ

บทคัดย่อ

การเบี่ยงเบนความสนใจเป็นเทคนิคที่ช่วยในการบรรเทาความปวดของเด็กขณะทำหัตถการวิธีหนึ่ง รวมทั้งยังเป็นบทบาทอิสระที่สำคัญของพยาบาลในการช่วยบรรเทาความปวดโดยไม่ใช้ยา การทบทวนงานวิจัยอย่างเป็นระบบครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสรุปความรู้จากผลการวิจัยเกี่ยวกับการใช้การเบี่ยงเบนความสนใจต่อความปวดของเด็กขณะทำหัตถการ ในประเด็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของงานวิจัย และประสิทธิภาพของการเบี่ยงเบนความสนใจต่อความปวดของเด็กขณะได้รับการทำหัตถการ โดยใช้กระบวนการทบทวนงานวิจัยอย่างเป็นระบบ การสืบค้นงานวิจัยได้รวบรวมรายงานวิจัยทั้งที่ตีพิมพ์เผยแพร่และไม่ได้ตีพิมพ์ทั้งที่เป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยสืบค้นจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์จากฐานข้อมูลต่างๆ ที่รายงานไว้ตั้งแต่ พ.ศ. 2539-พ.ศ. 2548 และสืบค้นด้วยมือจากห้องสมุดต่างๆ ติดตามจากเอกสารอ้างอิงของงานวิจัยต่างๆ และมีการติดต่อกับผู้เขียนงานวิจัยเพื่อสอบถามถึงข้อมูลและระเบียบวิธีวิจัยในบางการศึกษา รายงานวิจัยที่ผ่านการประเมินและคัดเลือกมาทบทวนประกอบด้วยงานวิจัยเชิงทดลองที่ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จำนวน 10 เรื่อง และเป็นงานวิจัยชนิดกึ่งทดลองจำนวน 5 เรื่อง โดยเครื่องมือที่ใช้ในการทบทวนประกอบด้วย แบบคัดกรองงานวิจัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองและผ่านการตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ แบบประเมินงานวิจัย และแบบสกัดข้อมูลงานวิจัยที่เสนอโดยสถาบันโจแอนนาบริกส์ การประเมินงานวิจัยและการสกัดข้อมูลทำโดยผู้วิจัยและผู้ทรงคุณวุฒิโดยแยกกันทำ ผลลัพธ์ที่ศึกษาในครั้งนี้ คือ ระดับความปวด วัดโดยการรายงานด้วยตนเอง การสังเกต

พฤติกรรม และการเปลี่ยนแปลงทางสรีรวิทยา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และวิเคราะห์สรุปเชิงบูรณาการ

ผลการทบทวนงานวิจัยอย่างเป็นระบบครั้งนี้ พบว่า มีรูปแบบของเทคนิคการเบี่ยงเบนความสนใจในรายงานวิจัย จำนวน 10 รูปแบบ คือ การใช้กล้องคาไลโดสโคป การฟังดนตรี การมองภาพเสมือนจริง การให้เด็กเลือกสิ่งที่เป็นของตนเองจากที่จัดเตรียมไว้ให้ การสอนแนะนำการใช้การเบี่ยงเบนความสนใจ การดูการ์ตูนประกอบเพลง การเป่าให้เป็นฟอง การหายใจเข้า ออกลึกๆ การจัดสิ่งแวดล้อมเพื่อเบี่ยงเบนความสนใจ และการให้ความรู้กับมารดาในการเบี่ยงเบนความสนใจ และเนื่องจากลักษณะของรายงานวิจัยที่นำมาศึกษาในครั้งนี้มีความแตกต่างกัน ทั้งในด้านรูปแบบการเบี่ยงเบนความสนใจ กลุ่มตัวอย่างที่นำมาศึกษา การออกแบบวิธีวิจัย และการวัดความปวด จึงเป็นข้อจำกัดที่ทำให้ไม่สามารถนำงานวิจัยดังกล่าวมาวิเคราะห์ด้วยวิธีวิเคราะห์เมตาได้ ฉะนั้นในการทบทวนงานวิจัยครั้งนี้จึงใช้การสรุปเชิงบูรณาการ ผลพบว่า เทคนิคการเบี่ยงเบนความสนใจโดยส่วนใหญ่ยังไม่สามารถบรรเทาความปวดในเด็กขณะได้รับหัตถการได้ ถึงแม้ว่ารูปแบบการเบี่ยงเบนความสนใจจะมีความหลากหลายก็ตาม แต่อย่างไรก็ตามผลดังกล่าวยังไม่สามารถสรุปได้ชัดเจนเนื่องจากบางรูปแบบ การเบี่ยงเบนความสนใจสรุปจากงานวิจัยเพียงงานวิจัยเดียว

การทบทวนงานวิจัยอย่างเป็นระบบในครั้งนี้แม้ว่าไม่สามารถทราบถึงประสิทธิภาพของการเบี่ยงเบนความสนใจ แต่จากการสรุปเชิงบูรณาการก็สามารถนำไปเป็นแนวทางเพื่อให้เกิดประโยชน์ในการปฏิบัติการพยาบาลได้ โดยใช้เป็นแนวทางในการเลือกรูปแบบ และนำรูปแบบวิธีของการเบี่ยงเบนความสนใจไปใช้ ให้มีความเหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก และ หัตถการที่ได้รับ นอกจากนี้ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงทดลองซ้ำ ในเรื่องผลของการเบี่ยงเบนความสนใจต่อความปวดในเด็กที่ได้รับหัตถการต่อไป เพื่อให้เห็นประโยชน์ของการเบี่ยงเบนความสนใจ โดยเฉพาะการทำวิจัยซ้ำเพื่อศึกษาประสิทธิภาพของวิธีการเบี่ยงเบนความสนใจแต่ละรูปแบบ

Thesis Title   Effects of Distraction on Children's Pain During Medical Procedures:
A Systematic Review

Author   Miss Wilawan Nunart

Degree   Master of Nursing Science (Pediatric Nursing)

Thesis Advisory Committee

Assistant Professor Dr. Jarassri Yenbut   Chairperson
Instructor Dr. Pimparporn Klunklin   Member

ABSTRACT

Distraction technique has been used as a pain relief for children's pain during medical procedures. Also, this is an independent essential role of the nurse in alleviating pain using nonpharmacologic interventions. This systematic review aimed to summarize knowledge from studies and results about distraction on children's pain during medical procedures. The characteristics of studies and effectiveness of distraction on children's pain during medical procedures were explored using the process of systematic review method. The search strategy aimed to find both published and unpublished studies in Thai and English languages. The electronic search had been done through available databases. The search limited the publication years from 1996 to 2005. Manual search at the libraries and bibliographies of all identified studies were examined and authors of some included studies were contacted to confirm the data and the methodology. Ten randomized controlled trials and five quasi-experimental studies were appraised and included. Tools used in the review composed of: Inclusion Criteria Form, developed by the reviewer and was checked by the experts, the Study Appraisal Form and the Data Extracted Form proposed by the Joanna Briggs Institute. The study appraisal and data extraction were done by the reviewer and an expert independently. Outcome measures of this

review were pain level measured by self report, behavior observation, and physiological change. Data was analyzed using computer software and using integrative summarization.

The results of this systematic review revealed that ten types of distraction techniques had been tested by the researchers. These techniques included using kaleidoscope, listening to music, watching virtual reality, playing with distraction of choice, coaching the use of distraction, watching musical cartoon, bubble blowing, deep breathing and blowing out air, environment preparation for distraction, and distraction education for parents. In this review, an integrated analysis was used instead of meta-analysis due to the differences in type of distraction, sample, study design, and pain measurement among included studies. Result of the analysis revealed that distraction could not alleviate children's pain during medical procedures through the varieties of techniques. However, the result is still perplexing because of the limitation of number of studies reviewed in each distraction technique.

Although this review could not specify the effectiveness of distraction, the analysis result can be used to guide nursing practice. Distraction techniques should be chosen appropriately with the child development and type of procedures. Studies on distraction effect in children receiving a medical procedure should be replicated more to indicate the usefulness of distraction, specifically in each distraction technique.